

SZERKESZTŐSÉG: BUDAPEST, IV. VÁRMEGYE-UTCA 11. Telefon az ma 798.

EGYETÉRTÉS

Dr. PAP ZOLTAN főszerkesztő.

EÖTVÖS KÁROLY szépirodalmi munkatár.

KIADÓHIVATAL: BUDAPEST, IV. VÁRMEGYE-UTCA 11. Telefon-száma 708.

Tisztelettel kérjük vidéki előfizetőinket hogy az illető postahivataloknál az előfizetés megújítása iránt lehetőleg gyorsan szíveskedjenek intézkedni...

A jövő.

Gyors egymásutánban peregnék le azok az események, amelyek az ország akaratának megnyilatkozásától elválasztanak. Ma az országgyűlést rekesztette be a király — ragyogó udvari ceremóniák közepette.

azzal, hogy a nemzet szavát nem akarnók meghallgatni annyiszor, a hányszor csak az lehetséges. Hang nem emelkednek ma sem a Ház föl- osztatása ellen, ha ezzel bele nem hasítottak volna elő törvénybe.

Néhány nap múlva kikerül a szorosan vett politika legköréből s belesodródik a nemzeti élet tükretébe. Ez a másik következménye a Ház fel- osztatásának.

tének igazságos föltételeit és melyik oldalon küzdenek is érte. Értse meg a hatalom, hogy közötté és e politika között oly éles választó- vonal fekszik, hogy ezt eltüntetni — vagy akár belőle ujjnyit lefaragni — semmiféle számszámmal nem lehet.

Ha csak e fajta babért akar homlokára tűzni a kormányelnök, akkor nem volt érdemes mellvéregetés köz- ben a nemzetre apellálnia. Minden- esetre kemény tanulságok fognak így is leszürodni a választásból — olyan tanulságok, a melyeket meg vagyunk róla győződve, feltűnő helyre vés- het be a függetlenségi politika, de azért ilyen választást nem tűnethet fel a trónbeszéd olyan merzben, hogy abból a nemzeti akarat Minervaként fog kiplatanni, mert a nemzeti akarat megnyilatkozásának föltételei egyelőre hiányoznak.

— Felséges Urunk! Függetlenek akarunk lenni!

Budapest, január 4.

A nemzet és a Gotterhalle. A Habs- burgok szokásos fenyé és pompája között mondotta el ma első Ferencz József az or- szágyűlést berekesztő trónbeszédét.

szomorú emlékei tapadnak, hogy cházását méltán tekintheti kihívásnak, vagy legalább is olyan tetnek, amelyivel érzéseit kig- nyolni akarják. Hányszor tiltakoztak már az ellen, hogy a Gotterhaltét magyar földön játszzák — s hogyha már szerencsétlen helyzetünknek fogva a hadseregnek hivatalos nótája: legalább olyan aktusoknál maradjak nyugton, a melyhez a katonaságnak semmi köze sincsen.

Heltai Ferencz a M. A. V. igazgató- élnöke. Politikai körökben — mint a Pol. Ért. jelenti — ma este pozitív formában az a hír terjedt el, hogy Ludwig Gyula hely- bébe, a ki fellép képviselőnek, a nagy tü- dósárról, vasszorgalmáról és a közlekedés és vasuti kérdésekben való királó jártasságáról általában ismeretes férfi, Heltai Ferencz volt orsz. képviselő volna kizemelve. E pillanat- ban nem vagyunk abban a helyzetben, hogy e hírek illetékes részről való megerősítést is lehetséges, de megengedjük forrasunk jól értesülhetőségére való tekintettel. Heltai Ferencz a M. A. V. élére való állítása mindenütt, de elsősorban a vasutasok köré- ben fog nagy megnagyvást és örömet kel- teni.

A marhasó tessallítása. A trónbeszéd minicézus pontosságával felsorolja, mit végzett a ma elhunyt országgyűlés. Jó há- romterfely része a kisebb-nagyobb fontos- ságu törvényjavaslátok felsorolásával van tele; még a marhasó tessallításáról sem feledkezik meg. Azok a bonyodalmakra azonban, a melyeknek gerince a mostani val-óság s a melyek miatt az országgyűlést idő előtt berekesztik — ezekre még annyit szót sem szentel, mint a marhasóra és társaira. Való igaz, hogy a trónbeszéd nem bíraltára és oknyomozásra való. Mégis csak lehetet- volna horzsolni azt a mélyen fekvő okot, a mely a nemzetet kivette kerékvágásából! Kétségtelen, hogy a marhasó ártalmak tessal- litása sem utolsó dolog s méltó arra, hogy királyi ajkakra kerüljön: de egy egész orsz- gú nyugalanságának és lázas voltának a rugó megérdemelnék annyit, hogy velük ne fel sorban foglalozzék a trónbeszéd! Vagy talán a spanyol etikett előbbre valónak klasszikuskája a marhasó, mint ezeket a rugókat?

A király beszélt.

Ma délben elhangzott a trónbe- széd és ténynyé, teljesen befejezett ténynyé lett az országgyűlés feloszlata- sa, amit már most az ex-lexes választások fognak követni. Mi mindenféle hír előzte meg a trónbeszédet! Hiresztelték, hogy lesz benne az ellenzék ellen irányuló dorgatórium, olyan erős és olyan ke- mény, hogy Kossuth, Apponyi, Bánffy, Zichy és Andrassy, meg mindazok, akik velük együtt tartanak, vezeték- sük alatt küzdenek, csak úgy prusz- kölnek majd tőle. Beszéltek, hogy lesznek a trónbeszédben ékes igére- tek, melyek nagy nemzeti vívmányokat helyeznek majd kilátásba, olyan vívmányokat, amelyek csupa boldogsá- ggal töltik el majd az országot, olyannyira, hogy mindenki sietni fog annak a kormánynak a támogatására, amely ilyes nagy dolgokat képes ki- csiközölni.

Keressük, kutatjuk az előttünk fekvő trónbeszédben a kemény dorgatóriumot. Keressük, kutatjuk benne a nemzeti vívmányokra vonatkozó igéretek. De dorgatóriumról, igére- tetéről egy szó, egy árva szó sincs ebben a státusz-iratban, mely- nel szárazabbat, lélek nélkül valóbbat még sohasem olvastattak fel a koron-ás királyal.

Hát az mégse sikerült, hogy kor- teskedésbe vigyük bele a koronát. Arra a királyt még sem lehetett rá- venni, hogy saját szavaival csináljon hangulatot, vagy igyekezzen hangula- tot csinálni a kormánypárt mellett. A mit a trónbeszéd a helyzetről elmond, se hideg, se meleg. Az ob- strukcióról egyszerűen csak konsta- tálja, hogy megakasztotta a törvény- alkotási munkát, bár nyomban aztán a beszéd az új törvényalkotásoknak egy egész sorozatát említi fel, mint a melyek a lefolyt országgyűlés idején jöttek létre.

Azután következik a punctum sa- liens: a házszabályok reformjának kérdése. A trónbeszéd éppenséggel nem hangoztatja ennek a reformnak az okvetlen szükségességét. Semmi- képpen nem is foglal állást a kérdés- ben, mert csupán annyit konstataál, hogy a közelmúlt tapasztalatai arra indították a képviselőház nagy részét, hogy a házszabályok reformjának kér-

Az Egyetértés tárczája.

Föl, föl magyar népi!

Föl, föl magyar népi! Oszladozik éjünk. Virrasztók, átv! Alvók, ebredjétek! Kelőben a nap, — látjuk: merre térünk, Fényben igazunk, fényben tereddésünk... Vak az, ki tán még most is tévelyeg!

Emberek és képek.

Hallgatom a mester szavát, hogy nem érdemes ideháza festeni, mert legszebb igyekvése hiábáló: a mi lelkem keresztüli-

született, egyszerűen kinevetik. Bolond, hó- bortos vagy ilye-mi. Halgatom és mert ez így keményen hang- zik és rosszul esik, hogy a mesternek igaz- ságot, — megvédeni próbátom ezt a mi közönségünket, mely mindenfelől rímond- juk a rosszat és mégis, mindentől rítá- maszkodunk. Például vegyük elő a naptár- t és menten hitünk, hogy soha ennyi tetselt és faragott homit nem nézett a magyar publikum: ma bocsanak egy kiállítás, hol- nap kinyitják ez másikat. Egy kis statisztikai eljárással hamarosan ki lehetne mutatni, hogy ma többen járnak a Múzeumban és nemcsak azok, akiknél a noblesse obligé. Hanem: egé- szen egyszerű népek felidőztek a vasárnap- óráit s egy pár föltételek között lesznak a művészet oltárára, olyanformán, hogy: a ránduljunk ki a városigethe, képet nézni. És ez a publikum még nem tudja, hogy pl. mit jelent a tónus, a hangulat, ami egyelő- re nem vagy baj. Körülbelül fogalma sincs, vagy elferdült fogalma van arról, hogy tulajdonképpen mi is az a művészet és hatalmas ur fölé, amikor igazan művész. Ez a publikum csak néz és nem okosodik. És ha megvan az a hibája, hogy rosszul lát, megvan az az erőnye is, hogy őszinte: nem pózol, sőt ha az ember megmagyarazza, hogy az Innocentek és Stetták milyen győnye piktör urak, hát még el is röstelli magát.

Aztán ott vannak a csütörtök esték, — oh ezek a bizalmas csütörtök esték, amikor legújabb szabású, diadalmos tolették kor- zónak a villány reflekszei alatt. Folyik a flit, s a zsurokból idekötölöznek az amuroso- jelenetek, a smokings lovagok és a szende, apró és aratlan kalandokkára vagy modern vákissasszonyok. Oh ezek a bizalmas csütörtök esték, amikor homoly út- közetek folynak a ruhatar körül, a nagy- tolongásban az emberek könyökkel diskurál- nak, idült és szenga tyukszemek jágatnak, énom kisasszonyok türelmetlenkednek, és jól szabott ifjak visszafoljanak amolyan mérsé- kelt káromkodás félt, amiért nehéz előre-

jutni oda, hol a réztrombiták játszanak Lo- hengrint és János vitéz. Ezenek a séta- hangversenyeken igazán minden van: az emberek sétálnak, s a katonák hangverse- nyeznek. Olykor aztán odanéznek a képe- felé is, pedig könnyű ráönni, hogy ez nem alkalmas időpont: melékezés, odavetett és röpké pillantással nem lehet fölfogni egy kép szépségét. Ez nyugalmat, bensőséges elmélyedést kíván, a mikor az embernek nem beszélnek levele bököket, s nem kell halitania apró újásokat otthonról, szellemes véleményeket a tolettéről-él és friss pletykákat a színházi esilagokról. A zsvajban és tolon- gásban élveznek a finomságok: a műtérző ember nem más, mint egy érzékeny lemez, melyre ráverődnek és nyomot hagynak azok az érzések, melynek kiféle áradnak a képbe, s nem egyebet, mint egy tempe- ramentum, egy psziché megnyitvánálisai a formákban és színekben áll. Ehez ké- szültség kell, amit a bizalmas csütörtök estezőn nem lehet megszerezni. Furesz és dissonáns akord, ha az ember megáll egy kép előtt, mely intím hatásokat vált ki, megáll egy Mednyánszky-vázson előtt, mely- nek lágy tónusai egy pótlételek vallomá- sait, bölcs, befelé élő ember álmait beszé- lik s a termeken, ime, végighangzik a nagy- dobos püffölése, a cake-walke izgató rit- musa, hogy az embernek önkénytelenül eszébe jut a legutolsó orfeumi éjszaka.

Valaki azt mondhatná, hogy az smokings, — ha tényleg haragudnak a csütörtök este- tekre. Pedig tulajdonképpen belátjuk, hogy valami haszon — mégis kiterül- belőlük: az, hogy az emberek meg- szokják a képeket. Hogy nem tekintik ekzotikus idegennek a piktort, akit a zsu- rokra azért hívnak, hogy legyen valami cie- ven látványosság. Ra még nagyon sokan összeaspják kezüket, például egy Ferenczy kép előtt, hogy: na, az már megint valami szecceszó, — ha még sokan elszörnyököd- nek, hogy miért megnernék kifogásolni a Benicz bácsi és Vidéke képeit, ez egyelőre nem a legnagyobb baj. A fő az, hogy be- széljenek a képekről, s a piktörök hozzáte-

hetnek: hogy vásároljanak. Aztán helyes- taktikával rá lehet vezetni az embereket mindenre, arra, hogy mit kell keresni a fest- tet munkákban. Arra, hogy miképpen néz- zük a képet. Mert ez a fontos. Ez a kutes, ami elhalasztal bennünket egy kiállítás- rendezésben, megsugja, hogy hol tart- sünk stációt, mit érdemes megnézni és mit nem. Meg kell állapítanunk egy szem- pontot, a mely biztos, építhetünk rá, hogy így rájövünk: a festő minő problémát ére- selt, és mit oldott meg. Ha az magvan, akkor nem hoznak zavarba olyan képek, a melyek látszólag ellentmondanak egymásnak és melyek megegyeznek. Látni fogjuk, hogy a mi kiféltéség köztük van, az nem olyan különbség, hogy az egyik papot ábrázol, a másik szakácsot, hogy az egyikben mező- virul, s a másikon valami háborus jelenet- játszódik. Pedig ma a nagy közönség szim- pátiáját még mindig az dönti el, hogy mi van a képen: szép hajadon, vagy gyűrött esavagó. Ilyenformán ugyan- ez a nagyközönség furesának talál- hatja, hogy a műtértenet miért tartja Rem- brandtot ép olyan értékes és határjelző mű- vési jelenségnek, mint Tiziant vagy Ra- faelt. Pedig az egyik képen ott van a ze- genység sanyuvu izé és piszkos tónusai, a másik pedig ragyogó eget és csodálatosan szép Madonnákat festett. Furesának talál- hatja, hogy Velasquez főleg arczképeket pin- tált és nem kevésbé hahatatlant, mint aki a bibliai vagy a történetből ad elő egy szines lapot. Az analogiát folytathatnók és azt látjuk, hogy a művészet mindig diffe- rencziálódik különböző ezélok szerint s ez a differenciálódás határozottan megjelöli, hogy valamennyi művészetnek mi az első, mindenekelőtt való célja: így a festésnek a festés.

Másképpen: a festő olyan témát ragadjon meg — melékezés, hogy honnét — a mi tisztán festői jelenség, vagyis: összes érte- kei nagy föltűnés, ha a penzivel közelítjük meg s nem pedig intóttal. Ha valamennyi szentézőlője, megható nagyszerűsége egyedül a színek és formák nyelvént el fejthető ki,

ellenben: elveszti erejét, dadog és gyöngöl, ha az írótól fog hozzá. Ez a téma nem egyéb, mint a természetnek egy momentán állapota, jelenség, a mi egy átfogó pillan- tassal megérthető. Ilyenformán a festőnek az ember elsősorban nem pszichológiai téma, hanem festői objektum, mint egy templomtorony, vagy falomb, melynek kom- pakt tömege felfogja a fényt, reflekszeke- lonlja, megtöri a lokális színeket, árnyékokat vet s elomponnal éles kontúrjai. Ilyenformán festői téma, például egy ember, a ki meg- rásút a nap s csak a sarka nyomban meg a szemére buzott kalap alatt buzdókdi valami kis árnyék. A földön ül, fekszik, s a festőnek ez mégis aközélet jelent, mert a formák sorakozása, a színek játéka más, ha megváltozik a fényforrás: árnyéka- jának a most legújabbabb pontok, kézz az újabb játékok. Mindez egy csomó népszerűséget tor- laszt a penzli alá, ami próbára teszi a leg- erősebb energiát, s nem áll, eltévedt felfo- gás, amikor valaki azt mondja, hogy ezek a festői elemek: a szín, forma, fény stb. nem egyebet pusztán technikai hatásokról. Sőt: épen ez a lenyeg, s az egész műtér- teten keresztül kimutatható, hogy a piktura fordulópontjai azok a fordulóponatok, amik- or a festői elemek közel valamelyiket hangsúlyozza, lelejtőrekszik, s nem olyan czelt tűz ki, amit jobban előad az elbeszélő- írő, belbizonyit a szociológus vagy törté- netíró.

De ne hogy félreértessünk: nem azt mond- juk itt, hogy már most vége legyen ennek a piktúrának, mely pl. a történetből merit inspirációt. Csupán azt mondjuk, hogy a történeti festés, helyesebben: minden kép, amely egy eseményt, egy históriát akar el- mondani, manapság más szempont szerint alakul, mint azelőtt. A mondánivalója első- sorban festői mondanivaló, s ha ilyen erőnye nincs, akkor lehet doktori értekezés, de rossz kép. Mert egy pszichológiai igaz- ságra jobban rávezet bennünket az író, aki elmondja azt a tragédiát vagy komé- diát, ami játszódik a lélekben, átfarmel, a mely esomó aközit megindít vagy befejez. Egy

KIS HIRDETÉSEK

TELEFON 706.

Csak öt levelekre válaszolunk, melyekkel a válasza szükséges levélbélyeg vagy levelezőlap beküldetik és a hirdetés alatt álló szám közöltetik

TELEFON 706.

penz-szekrények
Hatalmát és új
rendelvények...

Nevelőnőket
gyermeknevelés...

Borok
költséghorokba...

Külön
bejárni szokás...

TURUL
a legújabb...

Antal dísztojgár
Budapest, V. Bécsi-utca 6. sz.

gyümölcs-pálinka
Az első alföldi...

Trodalmi jelentés.
A Remekírók Könyvtára

Művészeti Könyvtár
Székességi...

Eliztos győzelem
„Trikolor” zászlókkal.

Polgár Sándor
F. Bergerand fia

Nevelőnőket
német, angol és franciá...

Nevelőnőket
gyermeknevelés...

Házvezetőnői
alatt keres...

Augenstein
Károly házasság...

Nevelőnőket
német, angol és franciá...

Nevelőnőket
gyermeknevelés...

Nevelőnőket
német, angol és franciá...

Nevelőnőket
német, angol és franciá...

Nevelőnőket
német, angol és franciá...

Nevelőnőket
német, angol és franciá...

Nevelőnőket
német, angol és franciá...

Zálogban
levő esszencet...

Zálogban
levő esszencet...

Zálogban
levő esszencet...

Zálogban
levő esszencet...

Zálogban
levő esszencet...

Zálogban
levő esszencet...

Zálogban
levő esszencet...

Zálogban
levő esszencet...

Zálogban
levő esszencet...

Zálogban
levő esszencet...

Zálogban
levő esszencet...

Gimnaziumi
pályáit, bármely magán...

Gimnaziumi
pályáit, bármely magán...

Gimnaziumi
pályáit, bármely magán...

Gimnaziumi
pályáit, bármely magán...

Gimnaziumi
pályáit, bármely magán...

Gimnaziumi
pályáit, bármely magán...

Gimnaziumi
pályáit, bármely magán...

Gimnaziumi
pályáit, bármely magán...

Gimnaziumi
pályáit, bármely magán...

Gimnaziumi
pályáit, bármely magán...

Gimnaziumi
pályáit, bármely magán...

Veszek
Pallas lexikon...

Veszek
Pallas lexikon...

Veszek
Pallas lexikon...

Veszek
Pallas lexikon...

Veszek
Pallas lexikon...

Veszek
Pallas lexikon...

Veszek
Pallas lexikon...

Veszek
Pallas lexikon...

Veszek
Pallas lexikon...

Veszek
Pallas lexikon...

Veszek
Pallas lexikon...

Részletfizetésre
Budapest, József-körút 32. sz.

Részletfizetésre
Budapest, József-körút 32. sz.

Részletfizetésre
Budapest, József-körút 32. sz.

Részletfizetésre
Budapest, József-körút 32. sz.

Részletfizetésre
Budapest, József-körút 32. sz.

Részletfizetésre
Budapest, József-körút 32. sz.

Részletfizetésre
Budapest, József-körút 32. sz.

Részletfizetésre
Budapest, József-körút 32. sz.

Részletfizetésre
Budapest, József-körút 32. sz.

Részletfizetésre
Budapest, József-körút 32. sz.

Részletfizetésre
Budapest, József-körút 32. sz.

Hölgyek,
széleskörű...

Hölgyek,
széleskörű...

Hölgyek,
széleskörű...

Hölgyek,
széleskörű...

Hölgyek,
széleskörű...

Hölgyek,
széleskörű...

Hölgyek,
széleskörű...

Hölgyek,
széleskörű...

Hölgyek,
széleskörű...

Hölgyek,
széleskörű...

Hölgyek,
széleskörű...

Mindenkiudó iroda
Budapest, József-körút 32. sz.

Mindenkiudó iroda
Budapest, József-körút 32. sz.

Mindenkiudó iroda
Budapest, József-körút 32. sz.

Mindenkiudó iroda
Budapest, József-körút 32. sz.

Mindenkiudó iroda
Budapest, József-körút 32. sz.

Mindenkiudó iroda
Budapest, József-körút 32. sz.

Mindenkiudó iroda
Budapest, József-körút 32. sz.

Mindenkiudó iroda
Budapest, József-körút 32. sz.

Mindenkiudó iroda
Budapest, József-körút 32. sz.

Mindenkiudó iroda
Budapest, József-körút 32. sz.

Mindenkiudó iroda
Budapest, József-körút 32. sz.

Veszünk
zálogházi...

Veszünk
zálogházi...

Veszünk
zálogházi...

Veszünk
zálogházi...

Veszünk
zálogházi...

Veszünk
zálogházi...

Veszünk
zálogházi...

Veszünk
zálogházi...

Veszünk
zálogházi...

Veszünk
zálogházi...

Veszünk
zálogházi...

Veszünk
zálogházi...

Veszünk
zálogházi...

Veszünk
zálogházi...

Veszünk
zálogházi...

Veszünk
zálogházi...

Veszünk
zálogházi...

Veszünk
zálogházi...

Veszünk
zálogházi...

Veszünk
zálogházi...

Veszünk
zálogházi...

Veszünk
zálogházi...

PENZ
Közzététel...

Fiatalok bűnkeit
Dr. Wron
Peruín-pora

Cailler
a legpompásabb
svájci tej-csofoládé.

Kisiparosok és Kiskereskedők!
Mennyit a „Kisiparosok és Kiskereskedők
Főlétszövetsége” VI. ker.,
Király-utca 10. sz.

TERIAK ÉS NOKNAK
SAND LABDACSKÓK

Gyengeségi állapotok
(impotencia)
ellen páratlan sikert...

Erzsébet Szanatórium sorsjegyek
legközelebbi húzás 1905. március 1-én.

Mercurbank
kezdő fizetési feltételek mellett:

MERCURBANK Váci-u. 37.
és váltóüzlet r. t. Budapest IV., Mercurpalota

Violetta Graziella
Divatos-
díszítőruha

Amerikai, angol és övszerek.
Papp László

STANDARD
életbiztosító társaság Edinburghban, Angolhon

BRÁZYLÉIS
SÓSBORSZESZ
NAGY ÜVEG ÁRA: 2 KORONA

Egy szép emeletes
sarokház,
10 év óta fennálló, a fa-szalmában vágó

Acetylen-
Lámpák
Miklós Testv.

Acetylen-
Lámpák
Miklós Testv.

Acetylen-
Lámpák
Miklós Testv.

Acetylen-
Lámpák
Miklós Testv.